

10 2 374
Tolnai

vármegye

Simontornyai járás
Sárszentlőrinc (107) jegyzőség

Közigazgatási tájékoztató lap

Sárszentlőrinc.

nagy (107) község közérdekű viszonyairól.

I. A község általános leírása.

A) A község történeti leírása.

1. A község keletkezésére, fejlődésére, esetleg elpusztulására és újra felépülésére vonatkozó adatok. A község a múltban melyik vármegyéhez tartozott és onnan mikor kebeleztették át? Volt-e és mi a korábbi vagy történeti neve, hivatalos nevén kívül más használatos neve, esetleg mi a nemzetiségi neve? Település esetén kik és honnan jöttek a községbe?

2. Területváltozások, határrész (puszta) átcsatolások; községegyesítés, beolvadás vagy kiválás történt-e 1871. óta, mikor és mily körülmények között? (A vonatkozó hivatalos adatok, rendelet száma, közlendők.)

Köztudomás szerint minő elpusztult falvak feküdtek egykor a község határára. (Rendszerint a dülö-nevek vagy a községbe olvadt puszták neve alapján.)

3. A község jellege 1848 előtt a telekkönyvi-és urbéri adatok szerint (város, mezőváros, szabad vagy urbéres község stb.)

4. A község jellege 1871. után. E tekintetben voltak-e szervezeti változások (átalakulás, visszafejlődés).

5. Anyakönyvi szervezeti változások. A község melyik területhez tartozott, mikor történt a változás és mily rendelet alapján (az anyakönyvi feljegyzések szerint).

6. Vannak-e a község életében és szervezetében eredeti és különös (máshol nem található) intézmények, említésreméltó események, leletek? (a köztudomás vagy monografiák szerint).

1.) 1732. évben 8 család költözött, illetőleg települt itt le, akik Győrköny községből jöttek. - Mivel Győrköny községhez tartozott. - Más neve nem volt. -

2.) Határrész átcsatolás nem történt. -

Csetény nevű község felüldt határára. -

3.) Urbéres község volt. -

4.) Nagyközség. -

5.) Nincs változás. -

6.) Nincs.

B) A község földrajzi leírása.

1. A község (falu) és határának fekvése (a szomszéd falvaknak és távolságuknak megjelölésével).

A község határa síkság, dombos vagy hegyes vidék, erdős vidék-e?

A község magaslatai és vizei (folyó, patak, tó, nagyobb mocsarak).

2. A község területének nagysága:

Művelési ágak szerint:

1.) A Sió jobb partján Nagydorogtól 5., Undborjótól 3., Nagyserékelytől 8., Kisserekelytől 12. és Pálfaótól 12 km.-re
A terület dombos. -

Ellátást nincs, vizei: Sió és Kádor-csatorna. -

5449 ³⁸⁹ / 1600 kat. hold (birtokcímek adatai alapján).

3970 k. hold szántó, 451 k. hold rét (kaszáló),

240 k. hold szőlő (beültetett), 322 k. hold

legelő, 57 k. hold erdő, — k. hold

nádas, 459 k. hold terméketlen (ut, szikla, homok, mocsár, kőbánya).

3. Tartoznak-e a községhez önálló puszták vagy havasok (külön kataszteri részlet alatt felvett területek) és mi a nevük?

Vannak-e a község határával össze nem függő határrészek, hol, mily név alatt és mekkora a terjedelmük?

4. Vannak-e a békekötés folytán elszakított részek és ideiglenesen a község hatósága alá helyezett idegen határrészek, melyik községből valók és mily terjedelműek (kataszteri, esetleg más adatok alapján)?

3.) Kácsregres püspöki. -
nincs.

4.) nincs. -

A község vázlatos térképe csatolva db
nincs csatolva.

C) A község népességi viszonyai.

1. Mennyi a község lakossága?

A lakosság megoszlása, vallás szerint:

nemzetiség szerint:

————— 2012 ————— lélek.
150 r. kath., — g. kath., 20 ref.,
1812 ág. h. ev., — izr., 30 egyéb
2012 magyar, — német, — tót,
— rutén, — oláh, — horvát,
————— egyéb.

2. A lakosság elhelyezkedése általánosságban, (belferületen, tanyákon vagy felváltva; lélekszám szerint megjelölve).

Vannak-e népesebb lakott helyek, telepek; a falutól milyen távol és mennyi a lélekszámuk?

3. A népesség zömének foglalkozása (földmivelés, ipar, bányászat, földmivelési vagy ipari napszám-kereset stb.).

4. Hány ház és hány lakásrész van a községben a házasodási adatok szerint, külön feltüntetve az egyes pusztákat, különálló vagy odaosztott területeket.

A községben levő állami és más középületek.

2.) Belferületen lakik 1700 lélek,
5 km.-re levő Kácsregres / Alsó és
Felső / püspöki lakik 312 lélek.
3.) földmivelés. -

381 ház 836 lakóval, ebből
Felső Kácsregres püspöki 1 ház 7 lakó
részrel, alsó Kácsregresi püspöki 1 ház 4 lakóval
Albani lakóterület nincs. -

II. A község szervezete, beosztása és közérdekű viszonyai.

A) Községi szervezet.

1. Előjárók.

(Nem névszerint töltendő ki.)

Rendszeres tisztviselők és alkalmazottak.

(Kisközségben csak a székhely község lapján kell kitölteni.)

Napidijas irodai alkalmazottak:

Szegődményes alkalmazottak:

A jegyzőség székhelye és távolsága:

2. A községi képviselőtestület létszáma:

Községi képviselő-választókerületek száma, elnevezése, hány tagot választ.

3. Meg van-e bizva a község gyámhatósági hatáskörrel. Van-e gyámpénztára?

B) Általános közigazgatási beosztás.

4. A vármegye székhelye és annak távolsága. (a község központjától, távolsági térkép adatai szerint járható útvonalon):

A járás székhelye és távolsága: (ugyanugy)

Országgyűlési (nemzetgyűlési) választókerület székhelye és távolsága:

Törvényhatósági bizottsági választókerület székhelye és távolsága:

C) Rendészeti igazgatás.

5. A csendőrség és folyamőrség székhelye és távolsága:

Van-e a községnek rendőri őrszemélyzete és hány tagból áll?

Van-e a községben toloncállomás?

Fel van-e ruházva az előjáróság cselédügyi bíraskodással (1876: XIII. t.-c.; 1907: XLV. t.-c.)

6. A községi tűzoltóság szervezete:

7. Van-e a községnek jóváhagyott szabályozási terve?

Van-e járdalerakási szabályrendelete?

Bíró. Törvény- (másod-) bíró. 8 esküdt,
(tanácsbeli). Pénztárnok. Közgyám —
2 jegyző, — segédjegyző, 1 orvos
— állatorvos, 1 irodai alkalmazott,
— pénztári alkalmazott, — egyéb alkalmazott (utbiztos stb.),

nincs
2 kisbíró (küldőnc), 1 bába,
3 mérő és éjjeli őr és 6 gazdasági alkalmazott.

— virilista, —10 választott tag, 8 pótag

— A község egy választókerületet alkot.
nincs.

Székhely 38. km.

Győr 18.8 km.

Felcs 24. km.

Helyben km.

Nagykőtelek 8. km.

Van, — tag. Nincs.

Van. Nincs.

nincs.

Hivatásos, önkéntes, (gyári stb.) tűzoltóság — tag.
Kötelezett tűzoltóság.

Van. Nincs.

Van. Nincs.

D) Szociális igazgatás.

8. Kórorvos székhelye és annak távolsága: km.
Hány magánorvos lakik a községben: — egy —
Községi bábák száma: — egy —
Körbába lakóhelye és annak távolsága: km.
Okleveles magánbábák száma:
Legközelebbi gyógyszertár hol van és milyen távol? Nagydorog 5.8 km.
Legközelebbi kórház hol van és milyen távol? Szeliskőrol 38. km.
Van-e szegényház vagy más jóléti intézmény?
(Árvaház, gyermekmenhely telep) Van szegényház Nincs.
9. A gondozott szegények száma: intézeti ápolásban, magán ápolásban.
Elhagyott gyermekek száma? 2 - gyermek.
10. Milyen a község ivóvíze? jó
Van-e ártézi kutja vagy vízvezetéke? von órtéri kút.
Kutviz, folyóvíz, egészséges, ártalmatlan, jó.
Van-e csatornázása? nincs.
11. Korcsmák és vendéglők száma? 3 korcsma, 1 vendéglő, kávéház.
Van-e szálloda, fogadó és hány? — egy —
Van-e községben közfürdő? nincs
12. Van-e a község határában gyógyfürdő,
üdülő vagy nyaraló-telep és milyen távolságra? nincs.
A fürdőtelep gyógyfürdővé van-e nyilvánítva? /

E) Törvénykezési beosztás.

13. Kir. törvényszék székhelye és távolsága: km.
Kir. járásbírószék székhelye és távolsága? Szeliskőrol 38. km.
Szjónk 18.8 km.

F) Pénzügyi beosztás.

14. Kir. pénzügyigazgatóság székhelye és távolsága: km.
Kir. adóhivatal székhelye és távolsága: km.
Kir. pénzügyőri szakasz, vámórs, vámórségi kirendeltség, székhelye és távolsága: Szjónk 18.8 km.
Kataszteri felmérési felügyelőség székhelye és távolsága: Nagydorog 5.5 km.
Pécs 130. km.

III. Közművelődési viszonyok.

A) Közoktatásügy.

1. Hány és milyen jellegű és fokozatu népiskola van a községben, (megjelölve a tantermek és tanerők számát: állami, közs., felekezeti isk., elemi, felsőbb népisk., polgári iskola stb.)

2. Középkolák vagy más szakiskolák (iparostanociskola, gimn., reálgimn., reál iskola stb.) Azok jellege, tantermek és a tanerők száma:

3. Óvodák jellege, száma és tanereje:
Nyári menedékház van-e?

4. Testnevelés szervezete. Levente egyesületek:

5. Kir. tanfelügyelőség székhelye és annak távolsága:

1.) Ág. lr. ev. elemi népis-
kolák 2 tanerővel és 2 tanterem
Felekezeti. -

2.) nincs.

3.) Közs. ovvobol, 1 tanerő

4.) Levente Egyesület. -

5.) J. felügyelőség 38. - km.

B) Vallásügy.

6. Vannak-e a községben anyaegyházak és milyenek? Ha a község fiókegyházat alkot, hol van az anyaegyház és mily távol (bevett és elismert felekezetek szerint sorolandó fel.) A községbeni egyházak melyik püspökséghez, illetőleg egyházkerülethez tartoznak:

Izraelita anyakönyvi kerület székhelye és távolsága:

7. Van-e a községnek kegyuri joga, vagy Canonica visitation alapuló, vagy a hívők helyett átvállalt kötelezettsége és mily teherrel jár?

8. Az egyházi adózás rendszere. Felekezetek szerint: (párber és egyénekenként időről-időre kivetett adó stb.)

Milyen egyházi szervezetek vannak még a községben? (Bevett és elismert felekezetek szerint.)

9. Van-e r. kath. egyháztanács? Esetleg az egyházközség ügyeit az iskolaszék vagy a képviselőtestület intézi-e.

6.) Ág. lr. ev. anyaegyház.
Dunántúli ág. lr. ev. egyh.
kerülethez tartozik. -

7.) Nagyboldog 5.5 km.

8.) nincs.

9.) Ág. lr. ev. -ről időről-
re kibetett adó. -
nincs.

10.) nincs. -

C) Kulturális intézmények.

10. Múzeum, könyvtár vagy hasonló intézmény?

11. Műemlék, természeti emlékszobor, honvédemlék vagy elesett hősök emléke?

12. Van-e állandó vagy időszakos színház, működvelő előadások stb. Mozgóképek.

Kulturális egyesületek.

13. Gazdakör, kaszinó, dalosegylet, munkás-egylet, egyéb kulturális egyesületek (névszerint felsorolva.)

10.) Népnyelvtudási v. mu.

11.) Petőfi emléktábla, hőse-
szobor. -

12.) Működvelő előadások van

13.) Gazdakör, dalokör

IV. Forgalmi és gazdasági viszonyok és igazgatás.

A) Közlekedésügy.

1. A község forgalmi helyzete. Fő közlekedési vonala (országut, megyei ut, annak elnevezése, esetleg a községtől való távolsága). A község határában fekvő hidak, kompok, révek stb.

2. Vasúti összeköttetése, fő- vagy mellék-vonalak, van-e vasúti állomása, mi az elnevezése, megállóhelye, marha és egyéb rakodóhelye? Ipari és kisvasutak. Közúti vasutak.

Hajóösszeköttetés, a község mentén vagy attól mily távolságra, melyik folyón, hol a hajó állomás?

Van-e pósta, távirda, távbeszélő állomása?

3. Melyik községi közlekedési utvonálhoz járul hozzá a község?

Községi (közdtűlő) utak hossza?

Van-e kövezet-vámszedési joga.

1.) Nagydorog - Uxoli megyei út
Községindul, - volonint Jászatlórninc
Nagyserékelly - Pincelébelyi megyei
út érinti. Lion és Nöster.
csatornán kiid van. -

2.) Vasúti állomás: Nagydorog,
mely a Jászbagárol - szelénórol
mellékvonalon van. - Gyoni és Kisv
sút nincs. -

Hajóállomás a 24 km.-re levő Podla
Pósta és távirda van. -

3.) Jászatlórninc - Nagyserekelly - Pincel
helyilek. - 45 km.

Igen. — Nem.

B) Földművelésügy.

4. Birtokviszonyok. Nagybirtokok (1000 holdon felül), száma és terjedelme tulajdonosok szerint. Középbirtokok száma és terjedelme. (100—1000 hold) Kis és törpebirtokok átlagos kiterjedése. A község gazdasági jellege a lakosság zömének foglalkozása szerint:

5. Művelési rendszer. Van-e nyomásos gazdálkodás. Szervezve van-e a birtokossági tanács?

Van-e közös legelő? Hány és mily terjedelmű?

Van-e külön szervezete (legeltetési társulat)?

Van-e legelő-rendtartás?

Van-e közös erdő? Van-e szervezete?

Erdőgondnokság székhelye és annak távolsága.

Van-e hegyközség, hány és mily terjedelmű, (elnevezésük szerint) és melyik borvidékhez tartozik.

6. Van-e községi faiskola, mily terjedelmű?

Be van-e ültetve?

Gróf Apronyi Géza 2768 k. hold.
Községi birtok nincs.
Átlagos kisbirtok 8-10 hold. k. kiterjedés
mező- vagy ~~erdő~~ gazdaság, szőlőművelés, kertészet stb.

Nincs
Pellesgondnok 55 k. hold, ^(21 k. hold) Fűskovácsok
nincs.
van.

nincs.
Jelkőrol 35 km.

Nincs.

Fom 800 # öl. -

Ulost van ültetése folyo -
mottol. -

7. Vizrendező és hasznosító társulat. Annak székhelye. Vannak-e vízhasználatok (malom stb. vagy más ármentesítő intézmények és milyen)?

Az illetékes kultur- vagy folyam mérnökség székhelye:

8. Állattenyésztési viszonyok. Állatok száma: a fenyészállatok száma,

uralkodó tenyésztési irány:

Kőrallatorvos székhelye és annak távolsága.

Nádorcsatornai Társulati
Jéles felérőn.

Jéles felérőn 60 km.

390 ló, 842 szarvasmarha,

2213 - sertés, 1117 juh

Nagydorog 5.5 km.

Ipar és kereskedelem.

9. A község állandó piaca hol van? (helyben vagy mely községben, milyen távol).

Hova gravitál a község?

Vannak-e a községben vásárok, országos, heti vásárok, hányszor és milyen (kirakó, állatvásár, stb). Kié a vásártartás joga?

Mérték- és hordó-hitelesítő hivatal székhelye:

10. A községbeli kereskedések száma és jellege.

Hitel és pénzügyintézetek száma és alaptökéje (felsorolva).

Szövetkezetek száma és jellege (névszerint).

Iparosok szakma és foglalkozási ágak szerint.

Van-e a községben ipartestület?

11. Gyárak, ipartelepek és azok átlagos nagysága (hajtóerő és munkáslétszám szerint felsorolva).

Az illetékes iparfelügyelőség székhelye és távolsága:

Ker. munkásbiztosító pénztár székhelye és távolsága:

12. Magánkezelésben álló közművek:

Közvilágítás, jéggyár stb.

13. Bányák száma és jellege.

Állandó bányüzem nagysága, hajtóerő és munkáslétszám szerint.

14. Háziipar és annak jellege.

Nagydorog 5.5 km.

— " —
Nincs.

Jéles felérőn.

3 kis kereskedés.

Körs. hitelszövet. 12.000.000 Ft

Flenger molnár szövet. Hangya fog. sz.

Ártalmatlan, cipész, kovács, bogár, asztalos, ács, lakatos, szobor, szijgyártó, korbély, kőcsipész, péll, lődör, kőműves, kerítés, mészáros

Ipartestület van.

Nincs.

Jéles felérőn 55 km.

Jéles felérőn 35 km.

Nincs.

Nincs.

Körsz. farisk.

V. Községi vagyon és háztartás.

1. A község tulajdonát képező középületek és helyiségek száma.

Hivatalos célokat szolgáló épületek (jegyzői, orvosi, tanítói lakás: a házak, a lakások és azok lakrészeinek száma).

A körjegyzői, körorvosi lakás, a székhely község vagy a községek közös tulajdona-e (csak székhely községben töltendő ki)?

2. A község tulajdonát alkotó ingatlan vagyon

Mennyit kezel házilag, haszonbérileg, kishaszonbérletben?

Jegyzők és alkalmazottak földjavadalma (az állások szerint felsorolva). Mily kiterjedésű.

Melyek a lakosság hasznára szolgáló ingatlanok (legelő, erdő, kavics, homokbánya stb.)

Községi közüzemek (a község tulajdonában) világító és vízművek stb.

3. Egyéb vagyon és értékek. Hasznos jogok. Községi takarékpénztár. Községi kocsmá stb.

4. A községre kivetett egyenes adók összege:

5. Fel nem sorolt más községi és közjöveldelmek.

Községliórnai 3 helyiséggel

Főnöri lakás 4 lakrész, ügynöri lakás 2 lakrész, tanítói lakás 4 lakrész

47 kat. hold szántó és rét, 11 legelő, 3. kat. hold erdő, egyéb 102. -

Házilag 31. kat. hold. -ot kezel, 16 hold. kishaszonbérletben adva.

Főnöri 12 kat. h., ügynöri 4 h. hold.

Nincs.

Közs. téglagyártó és szeszfőrdő.

Közs. kocsmái. -

Földadó	22.507	K 90. f.	Házadó	3449	K
70 f. Ált. kereseti adó	2961	K 50. f.	Társulati adó	1388	K 40. f.
Vagyon- és jöv. adó	3071	K - f.			

VI. Mily feladatok megoldása volna a legszükségesebb a községben?

Villanyvilágítás létesítése. -

A község pecsétjének lenyomata:

[Handwritten signature]
Községi (kör-) jegyző.